

Εκτίμηση της Πολιτικής Κατάστασης Σήμερα (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2020 στην ηλεκτρονική σελίδα της [Αριστερής Πτέρυγας](#).

Περιεχόμενο

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΗΜΕΡΑ

κείμενο Αριστερής Πτέρυγας

1.0 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αριστερή Πτέρυγα ανησυχεί για την πορεία των πολιτικών εξελίξεων, τόσο στην Κύπρο όσο και παγκόσμια. Μετά από μια περίοδο σημαντικών κερδών της Αριστεράς η Δεξιά φαίνεται να ανακτά την αυτοπεποίθησή της και να συμπεριφέρεται ολοένα και πιο αυθαίρετα και αυταρχικά. Η άνοδος της ακροδεξιάς κερδίζει ολοένα και περισσότερο έδαφος και η παραδοσιακή δεξιά υιοθετεί ακροδεξιές πολιτικές για να σταματήσει τις απώλειές της προς ακροδεξιά κόμματα. Η Αριστερά φαίνεται να χάνει έδαφος και να αδυνατεί να διαμορφώσει πειστικές πολιτικές για να αντιμετωπίσει την κατάσταση.

Οι εξελίξεις δεν είναι τυχαίες. Βυθιζόμαστε ολοένα και περισσότερο σε μια εποχή αστάθειας όπου οι κοινωνικές και εθνικές συγκρούσεις θα καθορίζουν την πορεία της ιστορίας. Η πολιτική της Αριστεράς θα παίξει καθοριστικό ρόλο σ' αυτή τη σύγκρουση. Οι ενθαρρυντικές εξελίξεις της προηγούμενης περιόδου (Σύριζα, Ποδέμος, Τζέρεμι Κόρπυν, Μπέρνι Σάντερς) φαίνεται να φτάνουν στο τέλος τους και τα αισιόδοξα μηνύματα από τη διεθνή πολιτική σκηνή φαίνονται να λιγοστεύουν. Αντίθετα, η ακροδεξιά αργά αλλά σταθερά παγώνει τη θέση της και επιβάλλει τη λογική της σε ολοένα και μεγαλύτερο βαθμό στον ευρύτερο χώρο της δεξιάς.

Στην Κύπρο, η μεγάλη νίκη της Αριστεράς με την εκλογή του Δημήτρη Χριστόφια στην Προεδρία είχε την ατυχία να συμπίσει με την παγκόσμια οικονομική κρίση που αναπόφευκτα επηρέασε και την Κυπριακή οικονομία. Καμιά Κυβέρνηση δεν θα μπορούσε να αποφύγει τις δραματικές επιπτώσεις της κρίσης. Παίρνοντας υπόψη το μοντέλο της οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου που βασιζόταν σχεδόν εξ ολοκλήρου σε υπηρεσίες, και ιδιαίτερα σε χρηματιστικές υπηρεσίες, είναι αμφίβολο αν θα μπορούσε να μετριάσει, έστω και κατ' ελάχιστον, αυτές τις επιπτώσεις.

Αυτό δεν εμπόδισε τη Δεξιά να εκμεταλλευτεί την κατάσταση και να φορτώσει στην Αριστερά και ιδιαίτερα στον Δημήτρη Χριστόφια την ευθύνη για την κατάσταση. Μαζί με τις καταστροφικές επιπτώσεις της έκρηξης στο Μαρί, η οικονομική κρίση αποτέλεσε την κύρια αιχμή της επίθεσης ενάντια στην Αριστερά και την Προεδρία Χριστόφια. Η αποτυχία τόσο του Δημήτρη Χριστόφια και της Κυβέρνησής του όσο και της Αριστεράς γενικότερα να διαχειριστεί την πολιτική και την επικοινωνιακή χυδαιότητα της Δεξιάς οδήγησε στη μη επαναδιεκδίκηση της Προεδρίας από τον

Δημήτρη Χριστόφια και την ήττα του Σταύρου Μαλά στις εκλογές του 2013.

Σήμερα, επτά χρόνια μετά, το ΑΚΕΛ έχει εν πολλοίς επουλώσει τις πληγές εκείνης της περιόδου και έχει ανακτήσει σε μεγάλο βαθμό τις δυνάμεις του και το κύρος του στην Κυπριακή κοινωνία. Κύριος παράγοντας της πολιτικής του που επέτρεψε αυτή την ανάκαμψη ήταν η σταθερή στάση του στο Κυπριακό, η στήριξη του Αναστασιάδη όταν αυτός βρισκόταν σε πορεία λύσης και η στιβαρή κριτική στάση και η τολμηρή αντιπολίτευση όταν πρόδωσε τον αγώνα για τη λύση και κινήθηκε σε εθνικιστικά μονοπάτια. Αυτή η στάση του ξανάδωσε την ηγετική θέση που του αρμόζει σαν το μόνο σημαντικό Ελληνοκυπριακό κόμμα της Αριστεράς.

Ωστόσο το ΑΚΕΛ δεν φαίνεται να έχει ανακάμψει από την αδυναμία του να αντιμετωπίσει την κατηγορία της απουσίας ουσιαστικής οικονομικής πολιτικής και ανικανότητας να διαχειριστεί την Κυπριακή οικονομία. Αυτό εμποδίζει το κόμμα να εκφράσει τον δυνατό πολιτικό λόγο που θα του δώσει τη δυνατότητα να συγκεντρώσει τις δυνάμεις που είναι απαραίτητες για να προχωρήσει νικηφόρα στην πολιτική διεκδίκηση της εξουσίας και να βάλει τέρμα στην καταστροφική πολιτική παντοδυναμία της Δεξιάς και ιδιαίτερα της Κυβέρνησης Αναστασιάδη. Ακόμα χειρότερα, σκοτώνει την αυτοπεποίθηση τόσο της Αριστεράς σαν σύνολο όσο και του ίδιου του ΑΚΕΛ. Η εικόνα που εκπέμπει η καθημερινή δράση και πολιτική του κόμματος παραμένει αντιφατική. Η ανάγκη για συνεργασία πολύ ευρύτερη από το χώρο του ΑΚΕΛ για «να φύγει η Κυβέρνηση Αναστασιάδη» δεν συνοδεύεται από ένα πειστικό πρόγραμμα πολιτικής που να μπορεί να εμπνεύσει τη συσπείρωση τόσο του χώρου της Αριστεράς όσο και ευρύτερες μάζες του κέντρου, ακόμα και της δεξιάς. Έτσι, το «να φύγει η Κυβέρνηση Αναστασιάδη» αναπόφευκτα μεταφράζεται σαν πρόθεση συνεργασίας με την ηγεσία του ΔΗΚΟ. Αυτό από μόνο του δίνει το φιλί της ζωής σε μια φθίνουσα πολιτική δύναμη με μια από τις πιο επικίνδυνες και διεφθαρμένες πολιτικές στην ιστορία της Κυπριακής Δημοκρατίας και ταυτόχρονα δημιουργεί ρήγματα στην αξιοπιστία του ΑΚΕΛ.

2.0 ΕΠΟΧΗ ΑΣΤΑΘΕΙΑΣ

Η παγκόσμια οικονομική κρίση που ξέσπασε το 2008 αποτελεί ορόσημο στην ιστορία του καπιταλισμού. Ήταν η κατάρρευση του νεοφιλελευθερισμού που κυριάρχησε στις καπιταλιστικές χώρες από την εποχή της Μάργκαρετ Θάτσερ και του Ρόναλντ Ρήγκαν. Δεν είναι του παρόντος μια ανάλυση του θέματος. Πρέπει να προσθέσουμε ότι η κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» έπαιξε καταλυτικό ρόλο στην επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού και τη δημιουργία της πεποίθησης ότι «There Is No Alternative». Το 2008 έβαλε οριστικό τέλος σ' αυτές τις αυταπάτες. Το Κράτος, που «έπρεπε να συρρικνωθεί στα ελάχιστα δυνατά επίπεδα», και η Κοινωνία, που σύμφωνα με τη Θάτσερ «there is no such thing as society», κλήθηκαν να περισώσουν την κατάσταση εθνικοποιώντας Τράπεζες, δίνοντας δισεκατομμύρια σε χορηγίες, τυπώνοντας τρισεκατομμύρια για «την ανάκαμψη της οικονομίας».

Η Αριστερά, σε παγκόσμιο επίπεδο, δεν ήταν έτοιμη να προσφέρει εναλλακτική λύση. Μόλις η παγκόσμια οικονομική και πολιτική ελίτ ξεπέρασε το πρώτο της σοκ, πέρασε στη διαχείριση της κρίσης φορτώνοντας τα βάρη στις πλατειές μάζες και διαφυλάσσοντας τον πλούτο και τις απολαβές μιας ελάχιστης μειοψηφίας. Μιας μειοψηφίας που είχε και την κύρια ευθύνη για τις πολιτικές που οδήγησαν στην κρίση. Το αποτέλεσμα ήταν, δέκα χρόνια μετά, οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες να διευρυνθούν σε χυδαία μεγέθη, ο πλούτος των υπερπλουσίων να αυξηθεί μέσα από την κρίση, τα κατώτερα και μεσαία στρώματα να ριχτούν πιο βαθιά στην ανέχεια και την ανασφάλεια. Οι οικονομικές πολιτικές του νεοφιλελευθερισμού που είχαν χρεωκοπήσει το 2008 έρχονται ξανά στο προσκήνιο σαν η κρατούσα ιδεολογία του καπιταλιστικού συστήματος.

Η επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού δεν έγινε ομαλά. Τεράστια κινήματα συγκλόνισαν την ανθρωπότητα και έδειξαν πως η ιστορία δεν είχε πει την τελευταία της λέξη. Η Αραβική Άνοιξη, το

κίνημα Occupy, οι Indignados της Ισπανίας, οι Αγανακτισμένοι του Συντάγματος είναι παραδείγματα της μεγαλειώδους αντίδρασης της κοινωνίας στη νέα εποχή της αστάθειας. Η Αραβική Άνοιξη σάρωσε μια σειρά από δικτατορίες στον Αραβικό κόσμο πριν η Δύση μπορέσει να την ανακόψει ξεκινώντας από την επέμβαση στη Λιβύη και τη στήριξη των αντικαθεστωτικών στη Συρία. Στην Αίγυπτο το μουσουλμανικό κίνημα κατάφερε να καπελώσει την επανάσταση πριν ανατραπεί από το παλιό κατεστημένο που εγκατέστησε ξανά την εξουσία του μέσα από τη δικτατορία του Σίσι. Γενικά, σε όλες τις χώρες της Αραβικής Άνοιξης, το κίνημα δεν μπόρεσε να πάει μπροστά και είδαμε μια γενική επιστροφή στην προηγούμενη κατάσταση ενώ στις περισσότερες περιπτώσεις τα πράγματα έγιναν πολύ χειρότερα.

Τα κινήματα στις χώρες της Δύσης, Occupy, Indignados, Αγανακτισμένοι, έδειξαν το νέο κλίμα που άρχισε να δημιουργείται μέσα στην κοινωνία. Το επίσημο αφήγημα δεν μπορούσε πια να πείσει τις μάζες που έβγαιναν στους δρόμους για να διεκδικήσουν μια θέση κάτω από τον ήλιο. Άμεσα πολιτικά αποτελέσματα αυτών των κινήματων ήταν η άνοδος του Σύριζα, οι Ποδέμος στην Ισπανία, ο Μπέρνι Σάντερς στις ΗΠΑ, ο Τζέρεμι Κόρπυν στη Βρετανία, ο Μελανσιόν στη Γαλλία. Οι επιτυχίες αυτών των κινήματων βασίστηκαν στην έκφραση από τους ηγέτες τους της δικής τους επιθυμίας να ξεφύγουν από τη δίνη της φτωχοποίησης όπου τους έριχνε το σύστημα, μέσα από ριζοσπαστικά προγράμματα που έκαμναν τομές για την αντιμετώπιση της οικονομικής και κοινωνικής ανισότητας. Μέσα από προγράμματα που έκαμναν τομές στην οικονομία και τη λειτουργία του συστήματος. Κορύφωση αυτής της περιόδου αποτελεί το Δημοψήφισμα του Ιούλη του 2015 στην Ελλάδα και η υποχώρηση αρχίζει με την απόφαση του Τσίπρα να συνθηκολογήσει με τους «θεσμούς» και να βάλει τέλος στην αμφισβήτηση του Ευρωπαϊκού κατεστημένου. Το τέλος της ανόδου του Μπέρνι Σάντερς και η ήττα του Τζέρεμι Κόρπυν σηματοδοτούν μια σημαντική κάμψη του κινήματος ενώ πιθανή επικράτηση της ακροδεξιάς στη Γαλλία ίσως να σημάνει το τέλος αυτής της φάσης.

Παράλληλα με τις μαζικές κινητοποιήσεις και τις πολιτικές επιτυχίες της Αριστεράς παρατηρούμε και μια χωρίς προηγούμενο άνθηση της μαρξιστικής και γενικότερα της αριστερής φιλολογίας. Οι αναλύσεις, οι εκδόσεις, οι συζητήσεις, τα συνέδρια που έχουμε αυτή την περίοδο θυμίζουν ανάλογη άνθηση με αυτή της δεκαετίας του 1960. Οι ιδέες που αναπτύσσονται, τα κείμενα που κυκλοφορούν, οι ιδεολογικές και πολιτικές αντιπαραθέσεις έχουν τη φρεσκάδα και την αναζήτηση εκείνης της εποχής. Όπως και τότε, αυτή η ιδεολογική συζήτηση είναι ακόμα αποκομμένη από το κίνημα των μαζών. Όμως, όπως και τότε, κανείς δεν ξέρει πότε η θεωρία θα συνεπάρεται τις μάζες για να μετατραπεί σε υλική δύναμη. Τα σημάδια βρίσκονται ήδη μπροστά μας. Κινήματα όπως το Extinction Rebellion και το Black Lives Matter δείχνουν πόσο εύκολα οι μάζες μπορούν να αλλάξουν συνειδήσεις ενώ κινήματα όπως τα Κίτρινα Γιλέκα, οι διαδηλώσεις στο Χονγκ Κονγκ, τον Λίβανο και τη Χιλή δείχνουν πως επαναστατικές διαδικασίες εκκολάπτονται κάτω από την επιφάνεια μέσα σε συνθήκες μιας πρωτόγνωρης κατάστασης κοινωνικής αστάθειας που μπορεί να οδηγήσει σε απρόβλεπτες εξελίξεις.

3.0 Η ΑΣΤΑΘΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Η Κύπρος δεν αποτελεί εξαίρεση. Παρά τη φαινομενική της σταθερότητα η Κυβέρνηση Αναστασιάδη βρισκόταν σε ελεύθερη πτώση πριν την πανδημία του Covid-19. Η οικονομική κατάσταση δεν ήταν ρόδινη, εκτός φυσικά από τους λίγους, ως επί το πλείστον στην τροχιά του στενού κύκλου του Προέδρου, που θησαύριζαν στη βάση των πολιτικών της Κυβέρνησης. Η αποτελμάτωση της διαδικασίας των ενδοκυπριακών συνομιλιών οδηγούσε ολοένα και πιο φανερά στην ολόπλευρη ήττα της Κυβερνητικής πολιτικής, τόσο στο διεθνές διπλωματικό τομέα όσο και στην αντιπαράθεσή της με την Τουρκία στο θέμα της ΑΟΖ. Η ενεργειακή της πολιτική με επίκεντρο τους υδρογονάνθρακες της Ανατολικής Μεσογείου δεν μπορούσε πια να πείσει κανένα ότι ήταν μια εφικτή προσέγγιση. Με την Τουρκία να εμποδίζει με πολεμικά πλοία γεωτρήσεις αδειοδοτημένες από την Κυπριακή Δημοκρατία

και να προχωρεί σε δικές της γεωτρήσεις σε περιοχές που η Κυπριακή Δημοκρατία προφανώς θεωρεί αδιαμφισβήτητα δικές της, η αδυναμία της να διεκδικήσει τα δικαιώματά της και η ματαιότητα των «τριμερών συμμαχιών» ήταν πια διάφανη μπροστά στον κυπριακό λαό.

Η πολιτική του Αναστασιάδη στο Κυπριακό βρισκόταν επίσης σε αδιέξοδο. Με τις συνομιλίες να πελαγοδρομούν μετά το Κραν Μοντανά, η Τουρκία ουσιαστικά μετατρεπόταν σε κυρίαρχο της κατάστασης. Οι παλινδρομήσεις του Αναστασιάδη σε σχέση με την «αποκεντρωμένη ομοσπονδία», τη «Συνομοσπονδία» και τα «Δύο Κράτη» της έδωσαν τη δυνατότητα να κερδίσει πολύτιμο χρόνο για να παγιώσει ακόμα περισσότερο τα τετελεσμένα της εισβολής. Ο μόνος παράγοντας που εμπόδιζε την ολοκληρωτική επικράτηση της εθνικιστικής προσέγγισης της διχοτόμησης ήταν η ύπαρξη του Μουσταφά Ακιντζί στην ηγεσία της Τουρκοκυπριακής κοινότητας. Χωρίς τον Ακιντζί το Κυπριακό θα περνούσε σε πλήρη αποτελμάτωση και διολίσθηση στη διχοτόμηση, ενσωμάτωση των κατεχομένων στην Τουρκία και αποσταθεροποίηση και απονομιμοποίηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ο Ακιντζί έδωσε και εξακολουθεί να δίνει αξιοθαύμαστα τη μάχη του για την ανεξαρτησία της Κύπρου από την Τουρκία. Δεν μπορεί να κάμει θαύματα, ιδιαίτερα όταν απέναντί του έχει την αρνητική στάση του Αναστασιάδη. Κατάφερε ωστόσο να διατηρήσει την εκτίμηση και τη στήριξη των Τουρκοκυπρίων, διατηρώντας πολλές πιθανότητες για επανεκλογή στις επόμενες εκλογές. Ακόμα, κατάφερε με την πολιτική του να κερδίσει την εμπιστοσύνη των Ελληνοκυπρίων όσο κανένας άλλος Τουρκοκύπριος ηγέτης στο παρελθόν. Ο Ακιντζί είναι ο μόνος λόγος που ο Αναστασιάδης διστάζει να προχωρήσει σε απροκάλυπτη εγκατάλειψη των συνομιλιών και των όσων έχουν μέχρι σήμερα συμφωνηθεί. Δεν είναι παράξενο που τόσο ο Αναστασιάδης όσο και οι υπόλοιποι εθνικιστές προσβλέπουν στην επικράτηση του Ερσίν Τατάρ σαν σωσίβιο για τους ίδιους.

Ο άλλος τομέας που η Κυβέρνηση Αναστασιάδη έφτανε σε αδιέξοδο ήταν η διαφθορά και τα σκάνδαλα που το ένα μετά το άλλο άρχισαν να βγαίνουν στην επιφάνεια. Ήταν πια καθαρό πως η κινητήρια δύναμη πίσω από κάθε κίνηση της Κυβέρνησης, κάθε δράση της είχε σαν αναπόσπαστο μέρος της τον πλουτισμό μιας πολύ μικρής κλίκας ημετέρων και προπαντός του στενού κύκλου του Προέδρου και των συνεργατών του. Αυτές οι αποκαλύψεις άρχισαν να υποσκάπτουν την εμπιστοσύνη και της ευρύτερης κοινωνίας αλλά και ακόμα και των πιο πιστών πολιτικών συνεργατών τους.

Η πανδημία αποτέλεσε απρόσμενο σωσίβιο για την Κυβέρνηση. Παρά τα πρώτα παραπατήματα όπως το φιάσκο των οδοφραγμάτων και τα ασυνάρτητα πρώτα μέτρα προστασίας και παρά την ανικανότητα του συστήματος να προστατέψει κρίσιμους χώρους όπως τα νοσοκομεία και την αδυναμία της να προσφέρει ένα αξιόπιστο σύστημα υγείας το οποίο υποβάθμισε στο βωμό της εξυπηρέτησης των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, η Κυβέρνηση άρχισε να αξιοποιεί την πανδημία για να παραμεριστούν οι δυσκολίες που αντιμετώπιζε. Διασπείροντας το φόβο και την ανασφάλεια και επιβάλλοντας δρακόντεια κατασταλτικά μέτρα, έστρεψε την προσοχή του λαού μακριά από τα σκάνδαλα και τη διαφθορά και τα διπλωματικά και πολιτικά αδιέξοδά της προς την κατεύθυνση της «προστασίας» από τον κορωνοϊό και τη διάσωση ανθρώπινων ζωών. Όπως και σε άλλες χώρες, έτσι και στην Κύπρο, ο καθημερινός βομβαρδισμός με αριθμούς κρουσμάτων και νεκρών μετέτρεψε το λαό σε άβουλους δέκτες της Κυβερνητικής πολιτικής. Η πρώτη αντίδραση του τρομοκρατημένου πολίτη είναι να δέχεται τις οδηγίες αυτού που παίρνει την ευθύνη να τις δώσει. Και αυτό δεν περιορίζεται μόνο στη σωστή προσέγγιση της ανάγκης συμμόρφωσης με τα κυβερνητικά μέτρα προστασίας, όσο παράλογα κι αν φαίνονται, αλλά επεκτείνεται και στην υπόλοιπη πολιτική που προωθεί η Κυβέρνηση. Παράδειγμα η εύκολη αποδοχή της ρατσιστικής έξαρσης που προβάλλεται από τον Υπουργό Εσωτερικών και άλλους κυβερνητικούς αξιωματούχους.

Η πανδημία μπορεί δυνητικά να αποτελέσει ορόσημο για την Κυπριακή πολιτική σκηνή. Η ανάκαμψη της Κυβέρνησης είναι ένα γεγονός που δεν ξέρουμε πόσο μόνιμο θα είναι. Η ανάκαμψή της δεν φαίνεται να γίνεται σε βάρος του ΑΚΕΛ, αλλά του «ενδιάμεσου χώρου». Δημοσκοπήσεις που δείχνουν

το ΔΗΚΟ σε ποσοστά 4 ή 5% είναι μάλλον στημένες και αναξιόπιστες αλλά η πτώση των ποσοστών του ΔΗΚΟ είναι εμφανής, κρίνοντας από τη σημαντική μείωση της παρουσίας του στα πολιτικά δρώμενα. Είναι επίσης σίγουρο πως κόμματα όπως η Αλληλεγγύη, η Συμμαχία Πολιτών και, το πιο σημαντικό, η ΕΔΕΚ περνούν μια πρωτόγνωρη κρίση την οποία δεν ξέρουμε αν θα ξεπεράσουν.

Στο χώρο της Αριστεράς επίσης τα πράγματα δεν φαίνονται να μένουν σταθερά. Χωρίς ακόμα να αποτελούν σημαντική δύναμη, κινήσεις όπως η Antifa ή συζητήσεις για πιθανή πολιτική αυτονομία του «επανενωτικού χώρου» αρχίζουν να κερδίζουν ολοένα και περισσότερα άτομα που αναζητούν κάποια πιο αποτελεσματική διεξοδό.

Όλα αυτά αποτελούν ενδείξεις ότι το πολιτικό περιβάλλον χάνει την παραδοσιακή του σταθερότητα και μπαίνουμε σε μια περίοδο που μας επιφυλάσσει εκπλήξεις.

4.0 ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

Άρχισε ήδη για καλά η συζήτηση για τις επόμενες Προεδρικές Εκλογές. Το ΑΚΕΛ σωστά δηλώνει ότι είναι πολύ νωρίς ακόμα για να προβληματίζεται κανείς για τον επόμενο υποψήφιο. Είναι πολύ νωρίς, τόσο για ουσιαστικούς λόγους όσο και για λόγους τακτικής. Στις συνθήκες αστάθειας που βρίσκεται ολόκληρη η ανθρωπότητα, αλλά και η Κύπρος, δεν είναι σοφό να δεσμευτεί η Αριστερά για την πολιτική που θα ακολουθήσει σε σχέση με τις Προεδρικές εκλογές του 2023. Η Κύπρος αντιμετωπίζει πολύ σοβαρά προβλήματα που η εξέλιξή τους στους επόμενους μήνες και χρόνια θα επηρεάσει τόσο την εξέλιξη της πολιτικής σκηνής όσο και το μέλλον της Κύπρου.

Η παγκόσμια οικονομία μπαίνει ίσως στην πιο σοβαρή κρίση της που γνώρισε στην ιστορία. Η πανδημία είναι μόνο μέρος αυτής της κρίσης και η συνεισφορά της είναι να κάμει την κρίση ακόμα πιο βαθιά και μακρόχρονη. Όπως όλες οι χώρες θα περάσει και η Κύπρος πολύ δύσκολες μέρες. Με την Κυβέρνηση Αναστασιάδη στο πηδάλιο, η αντιμετώπιση της κρίσης θα είναι και πάλι το ξεφόρτωμα των βαρών στις πλάτες των εργαζομένων, η αποξένωση του δημόσιου πλούτου και η συρρίκνωση του κράτους πρόνοιας. Η ακραία μορφή της κρίσης που προβλέπεται με την ουσιαστική κατάρρευση του τουρισμού θα περιορίσει σε μεγάλο βαθμό τις δυνατότητες αντίστασης σ' αυτή την πορεία και καμιά πολιτική δύναμη πέρα από το ΑΚΕΛ δεν πρόκειται να δει με συμπάθεια οποιαδήποτε προσπάθεια υπεράσπισης των εργαζομένων, κάμνοντας ουτοπική κάθε προσπάθεια εκλογικών συνεργασιών χωρίς ουσιαστική εγκατάλειψη από το ΑΚΕΛ βασικών κόκκινων γραμμών στην κοινωνική του πολιτική.

Το ίδιο ουτοπική είναι και η επίτευξη κοινής θέσης στο Κυπριακό. Το σημερινό ηθικό προβάδισμα του ΑΚΕΛ βασίζεται στη συνεπή του στάση στο Κυπριακό πρόβλημα και τις σταθερές του προσπάθειες να χτίσει γέφυρες με την Τουρκοκυπριακή κοινότητα και τα Τουρκοκυπριακά κόμματα και οργανώσεις που προσβλέπουν σε λύση. Είναι προφανές ότι οι ηγεσίες όλων των κομμάτων του «ενδιάμεσου χώρου» έχουν έντονη τοποθέτηση ενάντια σε κάθε μορφή εφικτής λύσης και δεν μπορούμε να περιμένουμε ειλικρινή αλλαγή αυτής της θέσης. Οποιαδήποτε φαινομενική μετατόπισή τους θα γίνει μόνο με μισόλογα και ασάφειες που θα τους επιτρέπουν να υπαναχωρήσουν σε περίπτωση που θα παρουσιαστεί δυνατότητα λύσης. Η περίπτωση της συνεργασίας με τον Τάσσο Παπαδόπουλο και η καταστροφική εξέλιξή της θα είναι το πρότυπο οποιασδήποτε συνεργασίας παρόμοιου τύπου.

Αυτό δεν σημαίνει πως δεν υπάρχουν δυνατότητες προσέγγισης, τόσο σε θέματα οικονομίας όσο και στο Κυπριακό με τα μέλη και τους οπαδούς κομμάτων του «ενδιάμεσου χώρου». Τα κόμματα δεν είναι μονολιθικοί οργανισμοί, αποτελούνται από ομάδες και άτομα που έχουν τις δικές τους απόψεις και τη δική τους προσέγγιση και διαμόρφωση θέσεων. Το ΑΚΕΛ έχει αποδείξει την τελευταία περίοδο πως είναι σε θέση να ελκύσει τέτοια άτομα και να κερδίσει την εμπιστοσύνη τους και το σεβασμό τους στη βάση της συνέπειας και της πολιτικής αρχών που ακολουθεί. Όσο πιο αποφασιστικό είναι το

ΑΚΕΛ στην πολιτική του, τόσο μεγαλώνουν οι δυνατότητές του να επιβάλει και την πολιτική του αλλά και να αυξήσει τις δυνατότητες συνεργασίας με τον ευρύτερο χώρο. Ακόμα και μέσα στον ίδιο τον ΔΗΣΥ υπάρχουν δυνατότητες διεύρυνσης της επιρροής της Αριστεράς, στη βάση των δικών της πολιτικών.

Ήδη η επιρροή των κομμάτων του «ενδιάμεσου χώρου» βρίσκεται στα πρόθυρα κατάρρευσης. Οι θέσεις τους φτάνουν σε αδιέξοδα σε όλα τα επίπεδα. Στην οικονομία σέρνονται πίσω από τον Συναγερμό υποστηρίζοντας τους τραπεζίτες και το μεγάλο κεφάλαιο ενάντια στους εργαζόμενους και το συνδικαλιστικό κίνημα, στο κυπριακό εγκαταλείπουν το «ενιαίο κράτος» για να φλερτάρουν σιωπηρά με την ιδέα της διχοτόμησης και των δύο κρατών. Ο Συναγερμός μπορεί να περισώθηκε προσωρινά με την έλευση του κορωνοϊού, αλλά είναι αμφίβολο αν θα μπορέσει να ξεγελά τον κόσμο για πολύ ακόμα. Το μόνο που χρειάζεται είναι η ύπαρξη σοβαρής αντιπολίτευσης που με αποφασιστικότητα να προωθήσει τις δικές της εναλλακτικές πολιτικές και να διεκδικήσει την εξουσία. Και αυτο μόνο το ΑΚΕΛ μπορεί να το κάμει αυτή τη στιγμή.

5.0 Η ΦΗΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟ ΔΗΚΟ

Οι φήμες γύρω από τις συναντήσεις Άντρου Κυπριανού και Νικόλα Παπαδόπουλου έχουν δημιουργήσει σύγχυση τόσο μέσα στον αριστερό περίγυρο του ΑΚΕΛ και ευρύτερες δυνάμεις που είδαν στη στάση του ΑΚΕΛ σε σχέση με το κυπριακό μια αχτίδα ελπίδας, όσο και μέσα στον κόσμο του ΑΚΕΛ. Τα σενάρια που κυκλοφορούν φέρουν το ΑΚΕΛ να στηρίζει τον Νικόλα Παπαδόπουλο για την Προεδρία της Βουλής με αντάλλαγμα την επιδίωξη κοινής υποστήριξης υποψηφίου κοινής αποδοχής για την Προεδρία της Δημοκρατίας. Πολλές από τις επίσημες δηλώσεις του ΑΚΕΛ ή εμφανίσεις στελεχών του στα μέσα μαζικής επικοινωνίας είναι απόλυτα συμβατές με ένα τέτοιο σενάριο, και το σύνθημα «κύριος στόχος του ΑΚΕΛ είναι να φύγει η σημερινή Προεδρία» διαβάζεται σαν κωδικοποιημένη επιβεβαίωσή του.

Η προοπτική σοβαρού προβληματισμού του ΑΚΕΛ για συνεργασία με το ΔΗΚΟ δημιουργεί εμπόδια στην επέκταση της επιρροής του ΑΚΕΛ μέσα στην κοινωνία και δυναμιτίζει την πορεία μεταμόρφωσής του σε ηγετική δύναμη που να μπορεί να τα βάλει με τον Συναγερμό και το κατεστημένο και να νικήσει. Μια συνεργασία με το ΔΗΚΟ του Νικόλα Παπαδόπουλου θα αντιστρέψει την εικόνα της αυξανόμενης εμπιστοσύνης της Τουρκοκυπριακής κοινότητας απέναντι στο ΑΚΕΛ που με τόσο κόπο κατάφερε το κόμμα να ξανακερδίσει μετά την καταστροφική εμπειρία με το Σχέδιο Ανάν. Θα καταστρέψει ακόμα την εμπιστοσύνη των Ελληνοκυπρίων επαναπροσεγγιστών που τα τελευταία χρόνια βλέπουν στο ΑΚΕΛ τη μόνη δύναμη με το θάρρος να αγωνίζεται για την επανένωση της Κύπρου.

Ακόμα όμως και σε περίπτωση που δεν υπάρχει τέτοια πρόθεση από το ΑΚΕΛ, η εντύπωση για συμφωνία συνεργασίας είναι επικίνδυνη παγίδα. Το ΔΗΚΟ πάντα λειτουργούσε σαν πελατειακό κόμμα και η υποστήριξη που είχε βασιζόταν σε μεγάλο βαθμό στην προσδοκία των μελών του για ανταμοιβή όταν το κόμμα βρισκόταν στην εξουσία. Οι εκκαθαρίσεις που έκαμε ο Νικόλας Παπαδόπουλος στο ΔΗΚΟ άφησαν ακόμα μικρότερα ποσοστά οπαδών του κόμματος που παρέμειναν πιστά χωρίς να συνδέουν τη στήριξή τους με προσωπικά συμφέροντα. Για να μπορέσει το ΔΗΚΟ να έχει σημαντικά ποσοστά έχει απόλυτη ανάγκη την προοπτική της εξουσίας. Στη σημερινή συγκυρία, μόνο μια προοπτική συνεργασίας με το ΑΚΕΛ μπορεί να διασφαλίσει κάτι τέτοιο. Προσφέροντας αυτή την προοπτική, η Αριστερά ουσιαστικά ρίχνει σωσίβιο σε ένα κόμμα που βρίσκεται σε πορεία συρρίκνωσης. Και οι ψήφοι που θα κερδίσει το ΔΗΚΟ από αυτή τη διαδικασία θα είναι στην πλειοψηφία τους ψήφοι που θα μπορούσαν να κερδηθούν από το ΑΚΕΛ. Οι καιροσκόποι που θα μπορούσαν να επιλέξουν ανάμεσα στο ΔΗΚΟ και τον ΔΗΣΥ έχουν από καιρό πειστεί πως θα εξυπηρετηθούν καλύτερα αν επιλέξουν το δεύτερο.

Είναι λοιπόν σημαντικοί να μην υπάρξει ούτε πραγματική ούτε φαινομενική προοπτική για συνεργασία στις Προεδρικές Εκλογές μεταξύ ΑΚΕΛ και ΔΗΚΟ. Είναι σημαντικοί για να μπορέσει το ΑΚΕΛ να διαμορφώσει μια πολιτική που θα του δώσει τη δυναμική που θα αυξήσει τη δύναμη και την επιρροή του και ταυτόχρονα θα αφαιρέσει τη δυνατότητα από το ΔΗΚΟ να επιβάλλει τις καταστροφικές θέσεις του, τόσο στην οικονομία όσο και στο κυπριακό. Ο στόχος για τις βουλευτικές εκλογές του 2021 πρέπει να είναι σημαντική αύξηση των ποσοστών της Αριστεράς. Αυτό το ΑΚΕΛ μπορεί να το πετύχει αν συνεχίσει την πολιτική αρχών που από τη μια θα εμπνέει τα μέλη, τους οπαδούς και τον περίγυρό του και από την άλλη θα κερδίζει ψηφοφόρους που ψηφίζουν ποντάροντας στον νικητή.

Αν, αντίθετα, το ΑΚΕΛ προσπαθήσει να συνεργαστεί με το ΔΗΚΟ για «να φύγει η κυβέρνηση Αναστασιάδη», το αποτέλεσμα μπορεί να αποδειχτεί καταστροφικό. Μια εκλογική μάχη που δεν θα εμπνέει τα μέλη και τους οπαδούς του, μια μάχη που θα έχει σαν αποτέλεσμα την απώλεια του σεβασμού και της υποστήριξης των ανθρώπων που πίστεψαν στην υπόσχεση που δίνει η πολιτική αρχών, μπορεί να οδηγήσει στην ήττα και τη συνέχιση της διακυβέρνησης από τον ΔΗΣΥ.

Ευτυχώς υπάρχουν πολλές ενδείξεις ότι το ΑΚΕΛ δεν έχει αποφασίσει την πορεία της εγκατάλειψης αρχών για το χατίρι της συνεργασίας με το ΔΗΚΟ. Η στάση του στο μεταναστευτικό αποτελεί ένα τέτοιο παράδειγμα και η θαρραλέα τοποθέτησή του στο θέμα δείχνει πως δεν είναι διατεθειμένο να προδώσει τον εαυτό του για το χατίρι μιας καιροσκοπικής συνεργασίας. Η κοινή δήλωση Ελληνοκυπριακών και Τουρκοκυπριακών κομμάτων και οργανώσεων είναι μια άλλη τέτοια δράση σε σχέση με το κυπριακό. Είναι αυτές οι τοποθετήσεις και δράσεις που θα οδηγήσουν την Αριστερά στη νίκη και θα τη βοηθήσουν να ξεπεράσει τις δυσκολίες της εποχής.

ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΠΤΕΡΥΓΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Αριστερή Πτέρυγα (Ομάδα), Ηλεκτρονικά Άρθρα, Δεκαετία 2020-2029, 2020, Λευκωσία (νότια), ΑΚΕΛ

From:

<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο

Cyprus Movements Archive

Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:aristeripteriga:ektimisi2020>

Last update: 2020/07/14 16:18

